

Ordförande Lotta har ordet:

Det har varit ett annorlunda år. Ett år som medfört många mindre positiva saker, stora som små, för oss alla. Krångel med att lära sig behärska alla nya tekniska lösningar. Den där kymiga känslan att behöva låta bli att omfamna en vän. Ensamhet när de sociala sammankomsterna ställ in. Reell oro för nära, kära, den egna hälsan eller mänskligheten i stort. Och så de återkommande frågorna. Är det ett förkylningssymptom jag känner nu? Är vi tillräckligt försiktiga? Kommer det någonsin bli som vanligt igen? Många har också fått möjlighet att stanna upp, ta det lite lugnare och omvärdera vad som verkligen är viktigt här i livet.

För mig personligen känns det som om hela 2020 blev inställt. Professionella uppdrag, ideellt engagemang, konstnärligt uttryck och socialt umgänge. Det som ger både inkomst och mening i mitt liv. Allt är kopplat till att musiker kan turnéra, att arrangörer kan genomföra, och att utövare och publik kan delta i stämmor, kurser, konserter och festivaler. Världen över. Tydligt har jag samlat alla ägg i samma korg.

Stråkbucket

Det mesta har ställts in eller skjutits fram flera gånger om, till en till synes evigt osäker framtid. Dubbelt, trippelt eller kvadrubbelt obetalt administrativt arbete och ingen säker utdelning i sikte. Tyngst är att det är svårt att hitta ljusglimtar att se fram emot när framtiden är så oviss.

Alla har vi våra sätt att hantera sådan ovisshet. Jag som aldrig odlat något förr började så frön i mars och har ägnat detta konstiga år åt att bygga upp en köksträdgård. Aldrig tidigare har jag haft möjlighet att följa plantor från frö till skörd. Jag har skapat något nytt att bry mig om och skördat både erfarenheter och godsaker. Ett år helt utan turnéer gjorde detta möjligt. I somras bjöd vi också in den närmsta "spelmansstämmofamiljen" till en distanserad ministämvecka hemma på gården. Med gemensamma krafter kunde vi få till något som i möjligaste mån liknade de stämmoupplevelser vi annars delar med så många andra under en vanlig sommar. Camping, gemensam utematlagning, en massa låtar och till och med tombola och allspel i dräkt.

Eftersom grunden i Medelpads Folkmusikförbunds verksamhet är att spela tillsammans har detta varit ett år av omfattande provningar. Innan pandemin arrangerades ett jättefint Vinter-ton. Tre dagars kurs med 8 handledare, massor med deltagare och en avslutande konsert. Det känns nästan överkligt att tänka på nu. Sedan i mars har styrelsen i stor utsträckning haft digitala möten, följt pandemiläget noga, varit påhittiga, hållit hoppet uppe och gjort sitt bästa för att upprätthålla verksamheten. De flesta arrangemang, idéer och satsningar vi hade hoppats genomföra blev tyvärr omöjliga under 2020 men vi är glada att vi lyckats arrangera en låtkurs och två konserter i enlighet med rådande restriktioner under sommaren och hösten. Dessutom planeras utgivning av ytterligare material ur Thorsten Karlssons samlingar. Föreningsbidraget från Sundsvalls Kommun samt verksamhetsstödet från Statens Kulturråd har gjort detta möjligt.

Nu när odlingsssäsongen är över har vi äntligen gjort slag i saken och skaffat en katt. Hon utgör en ousinlig källa till skratt, bus, mys och bjuder på ljusglimtar varje dag. Jag längtar efter att kunna genomföra alla MFF's planerade publika arrangemang och tills detta kan göras säkert hoppas jag att ni alla lyckas hitta andra ljusglimtar att se fram emot.

Håll ut, håll avstånd, håll kontakten!

Lotta Andersson

Innehåll**sid**

Ordf Lotta har ordet	1
Kallelse - Årsmöte	2
Låtverksta'n	2
Ranarim på Sundsvalls teater	3-4
Gun-Britt å dom - Coronastyle	5
Låtkurs mitt i juli	6
Triolresan - i Lapp Nils fotspår	7-11

OBS! OBS! OBS! OBS! OBS!

2021-01-02--04 VinterTON -INSTÄLLT!

Det blev ingen låtverkstad heller i höst.

Efter en sommar utan stämmor och TON planerade vi, Astrid Robillard och jag, för åtminstone en endagars låtverkstad i Kramfors i mitten av november. Astrid är ansvarig för låtverkstäderna på musik Västernorrland. MFF finns med som samarbetspartner. Glada i hågen planerade vi för coronaanpassad lokal (Kramfors Kulturskola) och handledare och skickade ut inbjudan. Det kändes så bra att kunna erbjuda en folkmusikdag nu när det mesta varit inställt och pandemin lugnat ner sig.

När låtverkstadslördagen närmade sig testades Astrid positivt för covid-19. Inga problem, jag skulle sköta hennes arbetsuppgifter under låtverksta'n. Folkhälsomyndigheten flaggade för att smittspridningen ökar. Sedan kom återbuden. Någon hade covidfall i familjen, någon annan hade förkylningssymtom. När två dagar återstod ringde vi runt till alla anmälda. Och sedan ställde vi in – alltför få var kvar.

Näväl. Sorgligt, men vi gjorde i alla fall ett seriöst försök. Nu hoppas vi att detta helvete är över i april, då vi planerar vårens låtverkstad.

Gun-Britt Hermansson

I år är mycket annorlunda, och det gällde även årets samspelshelg. Samspelshelgen, som brukar präglas av workshops, samspelsmedaljen, konserter av små och stora folk- och världsmusikgrupper och självklart massvis av dans och spel tillsammans. Under rådande restriktioner var det tyvärr inte möjligt, vilket kändes extra tråkigt efter det här året när det mesta blivit inställt och törsten efter musik och gemenskap är som störst.

Men det fanns ingen anledning till att vara ledsen, för en konsert kunde säkert genomföras, och det var inte vilken konsert som helst. Efter 10 år har Ranarim, den svenska folkmusikgruppen som under 13 år var en av de absolut största i Sverige och som benämnts som folkmusikens ABBA, återförenats för att spela på världsmusikscenen Stallets 20års-jubileumskonsert. Den spelningen utvecklades till en fullskalig turné som skulle ta dem till bland annat Malmö, Västerås, Norrköping, Östersund, Härnösand, Näsåker och Sundsvalls Teater här i Medelpad.

Under lördagskvällen den 17 oktober spelade de två konserter för en publik som bestod av mindre än 50 personer som satt utspridda i teatersalongen. Men inte kändes det glest i den stora salongen, för Ranarims samspelade toner fyllde hela rummet på ett sätt som bara verklig livemusik kan göra. Ulrika Bodén och Sofia Sandén, gruppens otroligt skickliga sångerskor, målade upp allt från trollformler till kärlek och självklart ett och annat fall av ond bråd död. Tillsammans med Niklas Roswall på nyckelharpa och moraharpa, Daniel Ek på harpgitarr och Olle Linder på slagverk transporterade de oss till en annan värld, en värld långt bort från folkhälsomyndigheten, handsprit och social distansering.

Det gick inte att göra annat än att bara njuta när så samspelade musiker spelar med varandra, och det märktes inte en sekund att det var 10 år sen de senast spelade i den här konstellationen på scen tillsammans.

Ulrikas och Sofias röster är som gjorda för varandra och när de fylldes på med resten av gruppens rytmer, melodier och ackord var det som att bli inlindad i en varm filt som man aldrig vill lämna, och ingen verkade förvånad när publiken bönade och bad om ett extranummer. Inte heller de verkade ha lust att sluta spela, och konserten i Sundsvall blir inte deras sista.

10 städer till kommer under årets slut att få finbesök av gruppen, men på grund av pandemin har flera av dessa blivit inställda, men planeras att genomföras senare när världsläget tillåter.

Som det är nu kan ingen förutspå hur pandemin kommer fortskrida. Kommer smittspridningen hållas nere i länet så att konserter kan fortsätta arrangeras, eller kommer strängare restriktioner att införas igen? Det är en osäker och ovanlig tid vi lever i, och det är därför som små stunder som dessa är så viktiga. Inte bara ger det glädje i stunden, utan det ger också motivation och styrka att hålla i och hålla ut ett tag till.

Tack Medelpads Folkmusikförbund och tack Ranarim för en otrolig konsert och en fin kväll!

Anna Jonsson

Efter ett uppehåll i våras när Coronan härjade som värst drog vi igång igen i slutet av augusti med en upptaktsdag. I normala fall brukar vi ha upptakt i Nyboan i Njurunda i två dagar med spel, fest och liten konsert i Gun-Britts barndomshem. I år blev det istället en heldag utomhus hos Händer i Huset mitt i Sundsvall.

Christina Bohlin som driver Händer i Huset i sitt hem på Östra Långgatan hade ordnat med partytält i sin trädgård där vi kunde sitta med avstånd emellan oss och spela. Verkligen jättetrevligt, vi fikade och åt god mat och hann med att spela massor av låtar!

Eftersom vår vanliga spelokal i Kulturskolan är väl trång i dessa tider sökte vi sen efter en rymligare lokal för höstens träffar. Den första vanliga måndagsträffen hölls i en kvarterslokal i Västra Granloholm tillgänglig via Fredrik Nilsson. Bra lokal på alla sätt men tyvärr beslutade man sen att hålla lokalen stängd framöver. Istället lyckades vi få hyra Körrummet i Kyrkans Hus. Även detta är en tillräckligt stor lokal. Fem träffar varannan måndag hann vi med i Kyrkans Hus. Extra roligt var det att ses den här hösten! Allt kändes nästan som vanligt, enda skillnaden var att vi satt glesare än annars och hörde varandra lite sämre.

Sen kom då de nya restriktionerna som ju innebär slut på all samvaro. Nu får vi åter spela ensamma hemma och längta till bättre tider med kommande spelgemenskap.

Maria West

En energikick i pandemisommaren

Kulturskolan i Sundsvall pausade långt innan sommarlovet.

Länets låtverkstad ställdes in liksom aktiviteterna i länets folk-och världsmusikensemble Mittfolk.

Ingen Stödestämma. Andra spelmansstämmor ställdes in en efter en. Inget TON-läger. Vilket mörker!

Många av oss kände att vi behövde få träffa FOLK och spela tillsammans. Efter lite grubblande gjorde vi i MFF ett försök att arrangera en coronasäker kurs.

Vi hyrde Kulturskolan i Sundsvall, begränsade antalet deltagare till 20 för att kunna sitta med coronaavstånd i Kupolsalen och övriga salar, såg till att det fanns handsprit och engagerade de fantastiska handledarna Magdalena Eriksson och Christian Cuadra för en endagskurs 15 juli.

Skulle någon våga komma? Jo, vi blev till slut 15 personer i åldern 8-74 år, spelades alla möjliga instrument, som fiol, gitarr, klarinett, kontrabas, elbas, slagverk och fagott. Kan man få till nåt kul med denna sättning?

Jo, om ledarna heter Maggis och Christian. De hade i förväg ordnat arr på ett par låtar med tanke på sammansättningen i gruppen. Och när dagen var slut satt vi alla i Kupolsalen, spelade svängigt och njöt tillsammans. Nästan som det kan bli under ett tonläger.

Maggis och Christian verkade ha lika kul som vi (de hade ju inte heller så många engagemang av den här sorten under sommaren i övrigt). Deras spelglädje smittade av sig på alla. De är dessutom utomordentligt duktiga pedagoger.

Under hela dagen hördes kommentarer av typen "Guu, så kul att man får träffas och spela", "Så duktiga handledarna är", "Vad ROLIGT detta är", "Tänk att vi fått till det och att det kan låta så här bra", "Tack för att ni ordnat detta" – allt uttryckande hur svältfödda vi var på liknande upplevelser under denna dötrista sommar.

Att sedan några av oss, gick direkt till GA-kyrkan och lyssnade till Trio Törn gjorde ju inte dagen sämre...

Jag sänder många tacksamma tankar till Maggis och Christian för en strålande insats. Den här dagen räddade min folkmusiksommar.

Gun-Britt Hermansson

"På grund av corona....", är det budskap som de flesta mötts av - vi som sett fram emot evenemang, stämmor, festivaler under vårvintern. Men så kläckte Pelle Lundgren, durspelare i Medelpads spelmansförbunds styrelse, idén om en resa i Lapp-Nils musikaliska fotspår.

Så i början av årets svala juli gav vi oss av mot de centrala delarna av Jämtland med coronarestriktioner i ryggen och spelklåda i fingrarna, vi reste närmare bestämt till Kaxås nordväst om Storsjön för att starta vår triolresa i Lapp-Nils fotspår.

Resupplägget kom till under våren när det alltmer uppdagades hur många stämmor, festivaler och arrangemang som skulle ställas in pga. den alltjämt överskuggande corona-epidemien.

I vårt geografiskt sett lilla landskap Medelpad är det nästan svårt att inte hitta avtryck av Lapp-Nils på den folkmusikaliska kartan. I synnerhet är musiken i de västra delarna av landskapet väldigt färgade av Lapp-Nils spelstil med de typiska Lapp-Nils - stråken triolerna som spelas tiddeli-tiddeli-tiddeli där kanske Jonk-Jonas Osson och Lång-slakten är de mest framträdande traditionsbärarna förutom n'Lapp-Nils.

Men, vi ville ju starta vår resa så nära källan som möjligt så vi började med att stämma möte med Kjell-Erik Eriksson, Frösön, som fick bli vår privata guide under ett par dagar. Du som läsare kanske med all rätt undrar vilka vi är och enklast att beskriva detta är väl att det var en brokiga skara av barn, ungdomar och medelålders personer samt någon enstaka i utkanten av riskgruppen. De flesta av oss hör hemma i den östra delen av Medelpad med Sundsvall och Matfors som epicentrum. Givetvis är vi musikanter som trakterar fiol eller andra instrument.

Kjell-Erik var väldigt glad och inspirerad över vårt tilltag och han berättade med stor intensitet och inlevelse om Lapp-Nils torpet och de flyttar Lapp-Nils gjorde under sin levnadstid där den period då han var "försvunnen" skapar extra mystik till den redan mytiska bilden som redan finns kring denna legendariska spelman (var det då han fick superkrafter?).

Förutom Lapp-Nils historiken, som givetvis kröntes med en ny Lapp-Nilspolska och besök på både Lapp-Nilstorpet och på kyrkogården i Hammerdal där Lapp-Nils sägs ligga någonstans, så fick vi oss till livs historier om både Ante och Olle falk med tillhörande safari i närområdet.

Kaxås ligger verkligen i en vacker bygd och vi hade turen att få bo på en enkel men funktionell camping nära älven som fick bli vår bas för ett par dagar. När vi fått oss till livs grunderna till Lapp-Nils levnadshistoria gick resan vidare i sydostlig riktning väster om Storsjön så att vi faktiskt passerade och pausade i Lapp-Nils födelseort Hallen.

Målet för vårt andra stopp var "Turingen", som tycks vara ett glidande begrepp för Överturingen och Ytterturingen på gränsen mellan Jämtland och Medelpad. Magnus Martinsson som var en av de resande i sällskapet, har en släktgård sedan trehundra år i området där vi nu gjorde halt. I denna bygd har både Jonk-Jonas Olsson och Haveröspelmännen Lång gjort avtryck.

På denna del av resan hade vi tyvärr ingen guide till hands utan vi fick försöka luska fram intressanta spår på egen hand. Förutom obligatoriska jam, grillning och bad i svinkallt vatten så grubblade vi på var slakten Lång hade sitt torp medan vi fortfarande var kvar i Turingen.

Eftersom nästa anhalt på vägen var Borgsjö där bla. Jöns Persson verkat, så passerade vi bla. Haverövallen och Kölsillre där flöjtspelaren Göran Månsson har sitt sommarviste på Mon. Som tur var så var Göran på plats på Mon så vi ringde honom på vägen österut och frågade honom om han visste var Långtorpet fanns. Vi fick veta att vi precis kört förbi avtaget ut på halvön där torpet förmodligen(?) ska ligga.

När undertecknad och dennes gemål fick veta detta så vände vi 180 grader på vägen och letade upp avtagsvägen. Med stigande skepsis skumpade vi fram på grusvägen där vi föreställde oss att vi snart skulle behöva vända med oförrättat ärende.

Plötsligt upptäckte vi en skylt på en ladugårdsbyggnad precis intill vägen som förkunnade Långtorpet, hmm konstigt tyckte vi - det såg inte ut som ett torp men när vi tittade lite längre fram på vänster sida så hittade vi ytterligare en skylt med Långtorpet på en äldre byggnad som stod där med vacker sjöutsikt som fond.

Efter viss tveksamhet svängde vi in på uppfarten. Här bor någon helt uppenbart insåg vi då vi uppmärksammade en ny bil och en nyuppförd byggnad på tomten, men vi tog mod till oss och gick mot en byggnad med öppen dörr.

Ut ur huset kom en kvinna som oförstående tittade på oss. Vi förklarade vår resa och vårt ärende för henne och då väckte vi nog hennes intresse. Hon berättade att den släkt som nu äger gården inte har någon relation till Långslakten. Gården köptes på 1920-talet(?) av slakten Lång och de nya ägarna har bla. trots att namnet Lång syftat på markens utformning.

Men så kom en överraskning när kvinnan öppnade en ladugårdsbyggnad på tomten, när hon visade oss runt. Där inne fanns konsthantverk med en skylt där skaparens namn stod på en skylt, och det namnet är en avliden släkting till min fru Camilla! Hantverkaren visade sig vara make till den kvinna vi nu pratade med. Det stod klart att Camilla alltså har varit på Långtorpet som barn utan att förstå att det var spelmanssläkten Långs gård!

Vi tycker att det är ett väldigt roligt sammanträffande att det finns en länk mellan den familj som har gården nu och det faktum att gården ursprungligen tillhörde familjen Lång och att vi av en slump sökte upp gården pga. vårt intresse för den musik som spelats i detta område.

Fortsättningen av resan gick via Göran och Yasko Månssons Mon där vi berättade om det roliga sammanträffandet med Långtorpet. Nästa mål var Borgsjö där Pelle Lundgren med familj bjudit in till deras vackra gård vid Borgsjöns strand. Där blev det upprepning av tidigare aktiviteter men med tillägg av vattenlekar med både vattenskidor/wakeboard och ringåkning. Fokus låg förstås på ett utdraget jam långt in på natten.

Som avslutning på denna resa fanns det ytterligare möjlighet att göra ett sista stopp vid Edebosjön, Stöde där Joakim Gradin bjudit in till ministämman. De flesta i sällskapet hörsammade detta och infann sig för en sista kväll med gänget - vad vi gjorde? Grillade och spelade såklart!

Sammanfattningsvis så tyckte de flesta av oss att det var en mycket lyckad resa som skapade en inre eufori i oss alla. Vi fick umgås med spelet i centrum och vi fick till oss väldigt mycket spelmanshistorik - fast det känns som att det finns ännu fler lager att skala av för hitta ny kunskap. Så redan under resans gång kom förslag upp om att göra om detta vid fler tillfällen, kanske redan 2021?

Hur det är än blir framåt så kan jag intyga att det var en mycket lyckad resa i synnerhet om man betänker den situation vi alla befinner oss i. Att få vara tillsammans och spela den musik vi älskar i den miljö där musiken traderats i generationer tidigare är en ynnest!

Magnus Andersson

Medelpads
Folkmusikförbund
Intaget 119
860 13 Stöde
Här hittar du oss på webben:
<http://medelpadsfolkmusikforbund.se>

